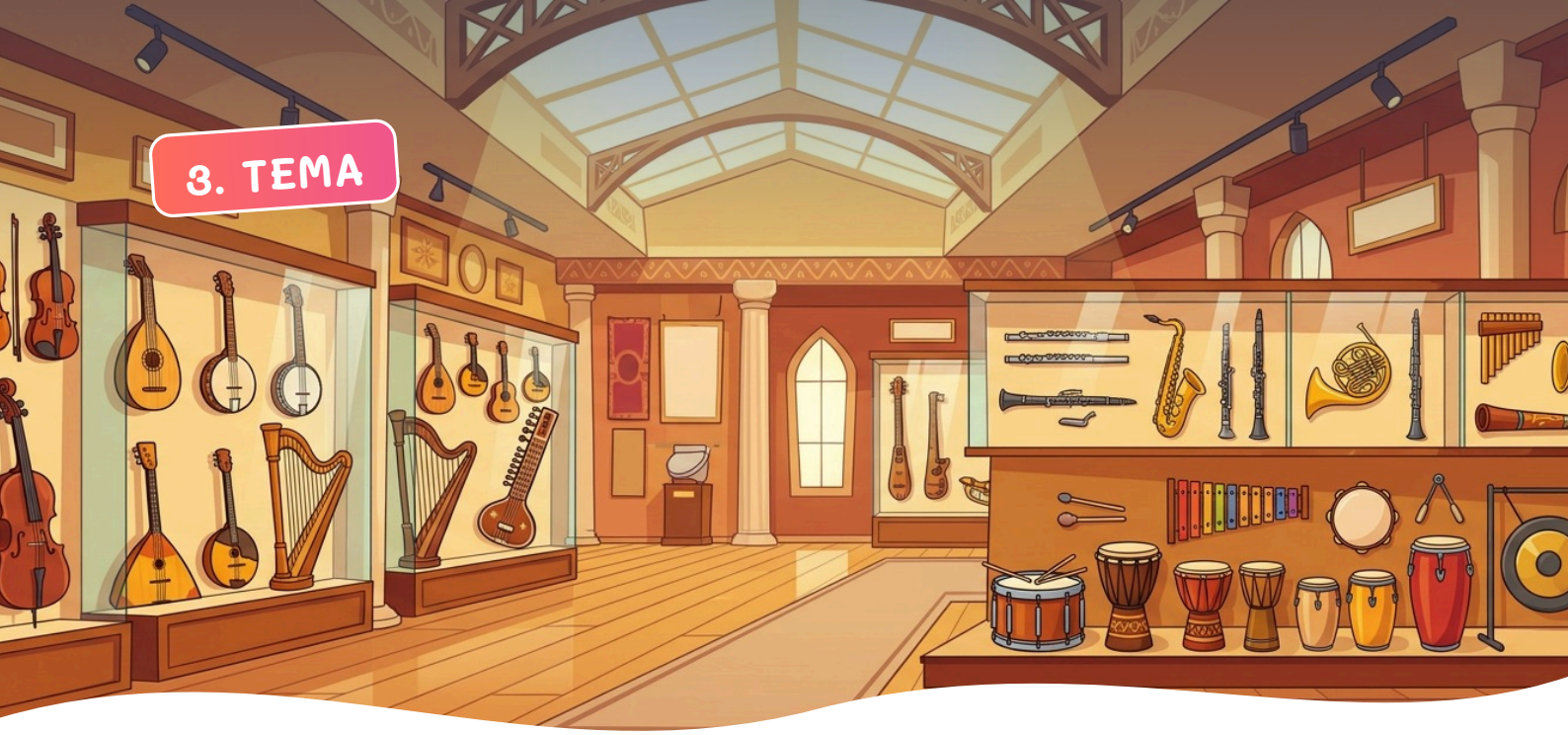
Talim Noktası.

6. Sınıf

Türkçe

Sınıflandırma İfadeleri; Sayıların ve Kısaltmaların Yazımı

3. Tema: Farklı Dünyalar · Konu 03 · Konu Anlatımı

3. TEMA

Sınıflandırma ifadeleri; sayıların ve kısaltmaların yazımı

Bu konuda neler var?

1 Okuyalım: Dünyanın Sesleri 4
2 Sınıflandırma Nasıl Yapılır? 7
3 Sınıflandırarak Yazalım 10
4 Yazım ve Noktalama Köşesi 13
★ Konu Testi 16
★ Cevap Anahtarı 18

Bir markete girdiğinizde meyveleri bir reyonda, temizlik ürünlerini başka bir reyonda bulursunuz. Kütüphanede kitaplar konularına göre raflara dizilir; okulda öğrenciler yaşlarına göre sınıflara ayrılır. Düzen kurmanın en kolay yolu, birbirine benzeyenleri bir araya getirmektir. Bu konuda varlıkları ve kavramları gruplara ayırırken kullandığımız ifadeleri tanıyacak, bilgileri düzenli anlatmak için bu ifadeleri yazılarınızda kullanacaksınız.

Bu konuda

- Özgün bir bilgilendirici metni okuyacak, metindeki bilgilerin nasıl düzenlendiğini inceleyeceksiniz.
- **Sınıflandırma ifadelerini** (-A göre, -A bakımından, tür, çeşit, grup, ayırmak, dâhil, hariç vb.) metinde bulacaksınız.
- Bu ifadelerle bilgileri gruplara ayıran düzenli bir paragraf yazacaksınız.
- 5. sınıfta öğrendiğiniz sayıların yazımını hatırlayacak, kısaltmaların yazımıyla ilgili kuralları uygulayacaksınız.
- Sınıflandırma ifadeleri yazılı sınavda ölçülmez: Terimleri ezberlemeniz gerekmez, bu ifadeleri metinde fark edip kendi yazılarınızda kullanmanız yeterlidir. Konu testindeki bu konuyla ilgili sorular alıştırma içindir. Yazım ve noktalama kuralları yazılıda sorulabilir.

Anahtar kavramlar

sınıflandırma · ölçüt · grup · tür · çeşit · dâhil · hariç · sayıların yazımı · kısaltma

Etkinlik 1

Ön değerlendirme: Ne biliyorum?

1. “elma, havuç, armut, ıspanak, kiraz, patates” kelimelerini iki gruba ayırınız. Gruplarınıza birer ad veriniz.
2. “Sınıfımızda öğretmenimiz hariç otuz kişi var.” cümlesinde öğretmen bu otuz kişinin içinde midir?
3. “Her öğrenciye 2’şer kitap verildi.” cümlesinde bir yazım yanlışı var mı? Varsa düzeltiniz.
4. “km” ve “TDK” kısaltmalarının açık hâllerini yazınız.

Notlarım

1 Okuyalım: Dünyanın Sesleri

Etkinlik 2

Okumadan önce

- Başlığı ve görseli inceleyiniz. Bir müzede yüzlerce çalgı nasıl düzenlenebilir? Tahmininizi bir cümleyle yazınız.
- Metni sessiz okuyunuz. Okurken çalgıların hangi özelliklerine göre gruplandırıldığına dikkat ediniz.

★ DÜNYANIN SESLERİ

Geçen cumartesi sınıfça şehrimizdeki müzik müzesini gezdik. Rehberimiz Ayşe Hanım bizi girişteki büyük dünya haritasının önünde karşıladı. Haritanın üzerinde yüzlerce küçük ışık yanıp sönüyordu.

— Her ışık, bu müzedeki bir çalgının geldiği yeri gösteriyor, dedi. Bugün beş kıtadan çalgılar göreceksiniz. Ama bu kadar çok çalgıyı tek tek ezberlemenize gerek yok. Biz onları ses çıkarma biçimlerine göre üç gruba ayırıyoruz.

İlk salon telli çalgılara ayrılmıştı. Bağlamanın yanında Hindistan'dan gelen uzun saplı bir sitar, onun yanında Japonya'dan gelen yere yatırılarak çalınan bir koto duruyordu. Ayşe Hanım, telli çalgıların da kendi arasında ikiye ayrıldığını anlattı:

— Bazılarının teline mızrapla ya da parmakla vurulur; bağlama ve ud bu türdendir. Bazılarında ise tel bir yayla sürtülür; kemençe ve keman bu çeşide girer.

İkinci salonda üflemeli çalgılar sergileniyordu. Kamıştan yapılmış ney, Anadolu'nun kavalı ve zurnası, Avustralya'dan gelen ve oyulmuş bir ağaç gövdesinden yapılan uzun bir boru buradaydı. Ayşe Hanım, bu çalgıların hepsinde sesin, içindeki havanın titreşmesiyle oluştuğunu söyledi.

Son salonda vurmalı çalgılar vardı. Davul, darbuka ve def; Japon taiko davulları ve Batı Afrika'dan gelen kadeh biçimli davullar yan yana diziliydi.

— Bu gruptaki çalgılara elle ya da tokmakla vurulur, dedi Ayşe Hanım. Bazılarının gövdesi bakırdan, bazılarınınki ağaçtan ya da topraktan yapılmıştır. Yani bu çalgıları malzeme bakımından da gruplara ayırabiliriz.

Arkadaşım Emre bir soru sordu:

— Peki elektro gitar hangi gruba dâhil?

— Güzel soru, dedi rehberimiz. Elektro gitarın da telleri var ama sesi elektrikle güçlendirilir. Bu sergide elektrikle çalışan çalgıları hariç tuttuk. Onlar için ayrı bir salon hazırlıyoruz.

Müzeden çıkarken defterime bir tablo çizdim ve gördüğüm çalgıları üç sütuna yerleştirdim. Dünyanın dört bir yanından gelen o kadar farklı çalgı, tek bir ölçütle düzenli bir aileye dönüşmüştü. Farklı dünyaların sesleri aynı çatı altında birbirine ne kadar yakın duruyordu!

Bu metin özgün olarak yazılmıştır.

Kelime köşesi

- **mızrap:** Telli çalgıları çalmak için kullanılan, ince ve esnek küçük parça.
- **yay:** Keman, kemençe gibi çalgıları çalmaya yarayan, iki ucu arasına kıl gerilmiş çubuk.
- **titreşmek:** Hızlı hızlı gidip gelerek kısa ve küçük hareketler yapmak.
- **ölçüt:** Bir şeyi değerlendirmek ya da gruplara ayırmak için esas alınan özellik.

Etkinlik 3

Metinde ne yazıyor?

1. Müzedeki çalgılar hangi ölçüte göre gruplandırılmıştır?
2. Telli çalgılar kendi arasında nasıl ikiye ayrılıyor?
3. Aşağıdaki tabloyu metne göre doldurunuz.

Grup	Metinde adı geçen çalgılar
Telli çalgılar	
Üflemeli çalgılar	
Vurmalı çalgılar	

1. Elektro gitar neden bu sergiye alınmamıştır?

Ne öğrendik?

1. Ayşe Hanım, vurmalı çalgıların başka hangi ölçüte göre de gruplandırılabileceğini söylüyor?

2 Anlatıcı müzeden çıkarken ne yaptı?

3 Metnin son cümlesinde anlatıcı ne demek istiyor? Kendi cümlelerinizle açıklayınız.

Notlarım

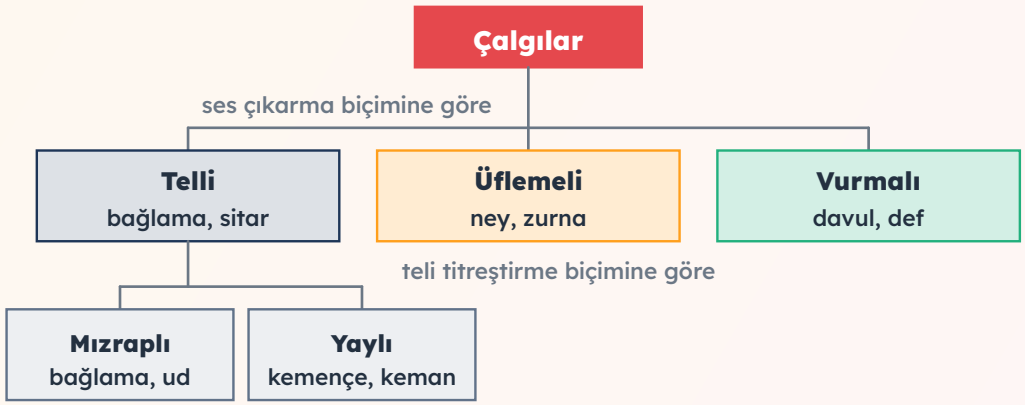
2 Sınıflandırma Nasıl Yapılır?

Metinde Ayşe Hanım yüzlerce çalgıyı üç gruba ayırdı. Bunu yaparken çalgıların ortak bir özelliğine baktı: sesi nasıl çıkardıklarına.

Tanım Sınıflandırma ve ölçüt

Varlıkları ya da kavramları ortak özelliklerine göre gruplara ayırmaya sınıflandırma denir. Gruplara ayırırken esas aldığımız özelliğe ölçüt denir.

Çalgıların sınıflandırılması

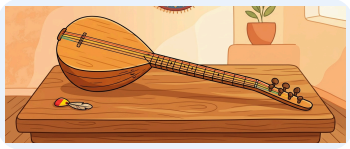
Her grup, kendi içinde yeniden gruplanabilir: Örneğin telli çalgılar arasında mızraplı olanlar ve yaylı olanlar ayrı birer grup oluşturur.

Sınıflandırma yaparken kullandığımız ifadeleri dört grupta toplayabiliriz:

Sınıflandırma ifadeleri

Görevi	İfadeler	Metinden örnek
Ölçütü bildirir	-A göre, -A bakımından	ses çıkarma biçimlerine göre
Grubu adlandırır	tür, çeşit, sınıf, kategori, grup	bu türdendir, bu çeşide girer
Ayırma işini anlatır	sınıflandırmak, tasnif etmek, ayırmak, ayrılmak	ikiye ayrıldığını
Kapsamı belirtir	dâhil, hariç	hariç tuttuk

TELLİ ÇALGILAR

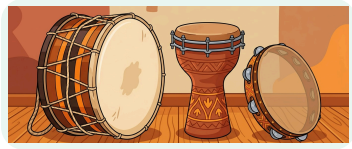
Ses, tellerin titreşmesiyle çıkar. Mızraplı ve yaylı olarak ikiye ayrılır.

ÜFLEMELİ ÇALGILAR

Ses, çalgının içindeki havanın titreşmesiyle oluşur.

VURMALI ÇALGILAR

Ses, çalgıya elle ya da tokmakla vurulunca çıkar.

Örnek 1: Metinden bulalım

Soru: “Bazılarında ise tel bir yayla sürtülür; kemençe ve keman bu çeşide girer.” ve “Yani bu çalgıları malzeme bakımından da gruplara ayırabiliriz.” cümlelerindeki sınıflandırma ifadelerini bulup görevlerini açıklayınız.

Çözüm:

- **çeşit:** Kemençe ve kemanın girdiği grubu adlandırıyor.
- **malzeme bakımından:** Yeni bir sınıflandırmanın ölçütünü bildiriyor.
- **gruplara ayırmak:** Ayırma işini anlatıyor.

Bu ifadeler sayesinde okur, bilgilerin hangi ölçüte göre ve kaç gruba ayrıldığını kolayca anlar.

Notlarım

Örnek 2: Aynı varlıklar, farklı ölçütler

Soru: "bisiklet, kürekli kayık, otomobil, gemi, uçak, tren" taşıtlarını iki farklı ölçüte göre sınıflandırınız.

Çözüm:

- **Yolculuk ortamına göre:** Kara taşıtları bisiklet, otomobil ve trendir. Deniz taşıtları kürekli kayık ve gemidir. Hava taşıtı uçaktır.
- **Güç kaynağı bakımından:** İnsan gücüyle çalışanlar bisiklet ve kürekli kayıktır. Motorla çalışanlar ise otomobil, gemi, uçak ve trendir.

Ölçüt değişince gruplar da değişti. Bu yüzden sınıflandırma yaparken ölçütü "-A göre", "-A bakımından" gibi ifadelerle mutlaka belirtiriz.

Ne öğrendik?

1. "Kütüphanedeki kitaplar konularına göre on ana gruba ayrılmıştır." cümlesindeki sınıflandırma ifadelerini bulunuz.

2. Boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz: "Hayvanlar beslenme biçimleri __ otçul, etçil ve hem otçul hem etçil olmak üzere üç__ ayrılır."

3. "dâhil" ve "hariç" kelimelerini birer cümlede kullanınız.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sınıflandırma ifadesi yoktur?
   A) Kitapları türlerine göre raflara ayırdık.
   B) Bu çiçeğin pek çok çeşidi vardır.
   C) Hafta sonu ailemle pikniğe gittik.
   D) Atıkları cam, kâğıt ve plastik olarak tasnif ettik.

Notlarım

3 Sınıflandırarak Yazalım

Bilgilendirici bir metinde çok sayıda bilgi varsa bu bilgileri gruplara ayırarak anlatmak, okurun işini kolaylaştırır. Sınıflandırma ifadeleri bu düzenin işaretleridir.

Tanım Sınıflandırma paragrafı

Bilgileri bir ölçüte göre gruplara ayırıp her grubu adıyla ve örnekleriyle anlatan paragrafa sınıflandırma paragrafı denir. Böyle bir paragrafta ölçüt ve grupların adları, çoğu zaman grup sayısı da sınıflandırma ifadeleriyle belirtilir.

Örnek 3: Dağınık bilgileri düzenleyelim

Soru: "gazete, cam şişe, karton kutu, konserve kutusu, kavanoz, içecek kutusu, plastik poşet" atıklarını sınıflandırma ifadeleriyle düzenli bir paragrafta anlatınız.

Çözüm: "Evde biriken atıkları malzemelerine göre üç gruba ayırabiliriz. Gazete ve karton kutu kâğıt grubuna girer. Cam şişe ve kavanoz cam atıklar sınıfındadır. Konserve ve içecek kutuları ise metal atıklara dâhildir. Plastik poşet bu üç grubun dışında kaldığı için hariç tutulur; onun için ayrı bir kutu kullanılır." Paragrafta ölçüt (malzemelerine göre), grup sayısı (üç gruba) ve grupların adları açıkça verildiği için bilgiler düzenli görünüyor.

Notlarım

Sınıflandırarak yazmanın adımları

1	2	3	4	5
Topla	**Ölçüt seç**	**Grupla**	**Adlandır**	**Yaz**
Anlatacağın varlıkları bir listeye yaz.	Hangi özelliğe göre ayıracağına karar ver.	Varlıkları ölçüte göre gruplara yerleştir.	Her gruba bir ad ver: tür, çeşit, grup.	Ölçütü, grupları ve örnekleri sırayla anlat.

Bağlantı: Kütüphanenin gizli düzeni

Dünyanın pek çok kütüphanesinde kitaplar konularına göre on ana sınıfa ayrılır ve her sınıfa bir numara verilir. Örneğin 500'lü numaralar doğa bilimlerine, 900'lü numaralar tarih ve coğrafyaya ayrılmıştır. Her ana sınıf da kendi içinde küçük gruplara bölünür. Bu sayede binlerce kitap arasından aradığınızı birkaç dakikada bulabilirsiniz.

Etkinlik 4

Yazma görevi: Dünya mutfağından bir sofra

Farklı ülkelerin mutfaklarından en az sekiz yemeği araştırıp bu yemekleri sınıflandıran bilgilendirici bir paragraf yazınız.

1. Yemekleri ve geldikleri ülkeleri bir listeye yazınız.
2. Bir ölçüt seçiniz: ana malzemeye göre, pişirme yöntemi bakımından ya da kıtalara göre.
3. Yemekleri bu ölçüte göre gruplara ayırıp bir tablo hazırlayınız.
4. En az dört farklı sınıflandırma ifadesi kullanarak paragrafınızı yazınız. "dâhil" ya da "hariç" kelimelerinden birini mutlaka kullanınız.
5. Yazınızı sayıların ve kısaltmaların yazımına göre gözden geçiriniz.
6. Paragrafınızı arkadaşınıza okuyunuz. Arkadaşınız ölçütü ve grupları bulabiliyor mu?

Notlarım

★ PUANLAMA ANAHTARI

Ölçüt	Tam (3)	Kısmen (2)	Henüz değil (1)
Ölçüt ve gruplar	Ölçüt açıkça belirtilmiş, gruplar ölçüte uygun	Ölçüt var ama bazı yemekler yanlış grupta	Ölçüt belirtilmemiş
Sınıflandırma ifadeleri	En az dört ifade yerinde kullanılmış	Bir iki ifade kullanılmış	İfade kullanılmamış
Paragraf düzeni	Bilgiler gruplara göre sıralı ve akıcı	Bazı bilgiler karışık	Bilgiler dağınık
Yazım ve noktalama	Sayı ve kısaltmalar doğru yazılmış	Bir iki yanlış var	Çok yanlış var

Notlarım

4 Yazım ve Noktalama Köşesi

Sınıflandırma yaparken çoğu zaman sayı ve ölçü bildiren bilgiler kullanırız. Bu bilgileri yazarken şu kurallara dikkat ederiz.

Tanım Sayı ve kısaltma yazımı

Metin içinde sayılar yazıyla ya da rakamla yazılabilir; hangisinin seçileceği sayının ne bildirdiğine göre değişir. Kısaltma, bir kelimenin ya da kelime grubunun kısaca yazılmış biçimidir: TDK (Türk Dil Kurumu), km (kilometre). Rakamla yazılan sayılara ve kısaltmalara getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır; yazıyla yazılan sayılara gelen ekler ayrılmaz: 1923'te, TDK'ye, ikişer.

Sayıların yazımı (5. sınıftan hatırlayalım):

- Metin içinde sayılar genellikle yazıyla yazılır: "Müzede üç salon vardı." Saat, tarih, ölçü, para ve istatistik bilgilerinde rakam kullanılır: "saat 10.30", "25 km".
- Birden çok kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır: iki yüz elli, bin dokuz yüz yirmi üç.
- Rakamla yazılan büyük sayılarda sondan başlayarak üçlü gruplar nokta ile ayrılır: 1.250; 3.450.000. Ondalık kısım virgülle ayrılır: 2,5 kg.
- Rakamla yazılan sayılara getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır: 1923'te, 15'ten.
- Sıra sayıları rakamla yazılırken ya rakamdan sonra nokta konur ya da kesme işaretinden sonra ek getirilir: 6. sınıf, 6'ncı sınıf.
- "ikişer, beşer" gibi üleştirme sayıları rakamla yazılmaz.

Kısaltmaların yazımı:

- Kurum ve kuruluş adlarının kısaltmaları genellikle büyük harfle yazılır: TDK (Türk Dil Kurumu), TBMM (Türkiye Büyük Millet Meclisi).
- Ölçü birimlerinin kısaltmaları küçük harfle ve noktasız yazılır: km, cm, kg.
- Kısaltmalara getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır ve kısaltmanın okunuşuna uyar: TDK'ye (te-de-ke'ye), km'den (kilometreden).

Doğru yazalım

	Yanlış	Doğru
Büyük sayı	1250000 kişi	1.250.000 kişi
Rakama ek	1923 te	1923'te
Sıra sayısı	6.'ncı sınıf	6. sınıf / 6'ncı sınıf
Üleştirme	2'şer kitap	ikişer kitap
Ölçü birimi	12 Km	12 km
Kısaltmaya ek	TDK'ya	TDK'ye

Örnek 4: Yanlışları düzeltelim

Soru: Aşağıdaki paragraftaki yazım yanlışlarını bulup düzeltiniz. "Müzede 1250 çalgı sergileniyor. Biz 6'ıncı sınıflar olarak müzeye 3'er kişilik gruplar hâlinde girdik. Müze okulumuza 2 Km uzaklıktadır. Müzenin yapımına 1998 de başlanmış."

Çözüm: Büyük sayılar üçlü gruplara ayrılır: "1.250". "altıncı" kelimesinin rakamla yazılışı "6." ya da "6'ncı" olur. Üleştirme sayısı rakamla yazılmaz: "üçer". Ölçü birimi kısaltması küçük harfle yazılır: "2 km". Rakama getirilen ek kesmeyle ayrılır: "1998'de".

Tuzağa düşme!

Yanılgı avı: Sınıflandırma ve sayılar

- ✗ "Sınıflandırma yaparken ölçütü söylemeye gerek yok." → ✓ Ölçüt belirtilmezse gruplar anlaşılmaz; ölçütü **-A göre, -A bakımından** gibi ifadelerle bildiririz.
- ✗ "Bir varlık topluluğu yalnızca tek biçimde sınıflandırılır." → ✓ **Ölçüt değişince gruplar değişir:** Taşıtlar ortama göre de güç kaynağına göre de ayrılabilir.
- ✗ "dâhil ve hariç aynı anlama gelir." → ✓ **dâhil** içine alır, **hariç** dışarıda bırakır.
- ✗ "Her öğrenciye 2'şer kalem verildi." → ✓ Üleştirme sayıları **yazıyla** yazılır: "ikişer kalem".
- ✗ "6.'ncı sınıf" → ✓ Nokta ve kesme işareti birlikte kullanılmaz: **"6. sınıf"** ya da **"6'ncı sınıf"**.

✓ Ne öğrendik?

1. "Okulumuzda 1350 öğrenci var." cümlesindeki sayıyı kurala uygun yazınız.

2 “Kardeşim 2015 te doğdu.” cümlesini düzeltiniz.

3 “TBMM” kısaltmasına “-e” yönelme ekini getirerek yazınız.

4 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Toplantı saat 14.30’da başlayacak.
B) Her gruba beşer kitap verildi.
C) Köyümüz şehre 12 Km uzaklıktadır.
D) Bu kelimenin anlamını TDK’nin sözlüğünden öğrendik.

Notlarım

Konu Testi

✓ Ne öğrendik?

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyunuz. Her sorunun doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1. Okul kütüphanesine gelen yeni kitaplar masal, şiir ve öykü diye üç ayrı rafa yerleştirildi. Kitapları rafa yerleştiren görevli, bu düzeni kurarken kitapların hangi özelliğini ölçüt almıştır?

   A) Sayfa sayısını
   B) Metin türünü
   C) Kapak rengini
   D) Basım yılını

2. Müze rehberi ziyaretçilere şöyle seslendi: "Salondaki resimleri konularına göre üç gruba ayırdık. Heykelleri bu sergiden hariç tuttuk; onları bahçede sergiliyoruz." Rehberin konuşmasında heykellerin sınıflandırmanın dışında kaldığını bildiren ifade aşağıdakilerden hangisidir?

   A) konularına göre
   B) üç gruba
   C) hariç tuttuk
   D) ayırdık

3. Okul korosunda yirmi dört öğrenci var. Yıl sonu konserinde koro öğretmeni de öğrencileriyle birlikte sahnede şarkı söyledi. Sunucu, "Öğretmenleri de ____ yirmi beş kişilik koromuzu alkışlayalım." dedi. Boşluğa sahnedeki kişi sayısını doğru veren sözcük getirilecektir. Boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

   A) dâhil
   B) hariç
   C) göre
   D) çeşit

4. Belediyenin park panosunda ağaçlar iki grupta gösterilmiştir. Birinci grupta çam, ladin ve sedir; ikinci grupta kayın, meşe ve çınar yer alır. Birinci gruptaki ağaçların yaprakları iğne biçimindedir ve kışın dökülmez; ikinci gruptakilerin yaprakları geniştir ve sonbaharda dökülür. Bu gruplandırmada aşağıdakilerden hangisi ölçüt olarak kullanılmıştır?

   A) Ağaçların boyu
   B) Ağaçların meyve vermesi
   C) Ağaçların gölgesinin genişliği
   D) Ağaçların yaprak biçimi ve yaprak dökme durumu

5 Okul gazetesi için haber hazırlayan öğrenciler, yazılarını yayımlamadan önce yazım kurallarına göre denetledi. Aşağıdaki cümlelerden yalnız birinde sayı kurala uygun yazılmıştır. Bu cümle hangisidir?

A) Okulumuz 1975 te kuruldu.
B) Bahçede 2'şer kişilik gruplar oluşturuldu.
C) Şenliğe 3.200 kişi katıldı.
D) 7.'nci sınıflar kupayı aldı.

6 Gezi kulübü panosuna şu notu astı: "Ankara gezimizde gün boyunca 6 km'lik (I) bir yol yürüdük. Akşam kartpostallarımızı PTT'dan (II) ailelerimize gönderdik. Ertesi sabah THY'nın (III) uçağıyla dönüş yolculuğuna çıktık. Çantalarımızın hiçbiri 5 kg'den (IV) ağır değildi." Bu notta numaralanmış kısaltmalardan hangisine getirilen ek, kısaltmanın okunuşuna uygun yazılmıştır?

A) I
B) II
C) III
D) IV

KENDİME NOT

Bu konuda	Evet	Kısmen	Henüz değil
Bilgilendirici bir metindeki bilgilerin nasıl gruplandığını bulabiliyorum.			
Bir sınıflandırmanın ölçütünü ve gruplarını söyleyebiliyorum.			
Sınıflandırma ifadeleriyle düzenli bir paragraf yazabiliyorum.			
Sayıları kurala uygun olarak rakamla ya da yazıyla yazabiliyorum.			
Kısaltmaları ve kısaltmalara gelen ekleri doğru yazabiliyorum.			

Notlarım

Cevap Anahtarı

Ön Değerlendirme

1. Örnek: Meyveler: elma, armut, kiraz. Sebzeler: havuç, ıspanak, patates.
2. Hayır. “hariç” sözü öğretmenin dışarıda bırakıldığını gösterir; otuz kişi yalnız öğrencilerdir.
3. Evet. Üleştirme sayıları yazıyla yazılır: “Her öğrenciye ikişer kitap verildi.”
4. km: kilometre; TDK: Türk Dil Kurumu.

1. Okuyalım: Dünyanın Sesleri

1. Malzeme bakımından: bakır, ağaç ya da topraktan yapılmış olmalarına göre.
2. Defterine bir tablo çizip gördüğü çalgıları üç sütuna yerleştirdi.
3. Örnek: Çalgılar farklı ülkelerden gelse de ses çıkarma biçimleri ortak olduğu için aynı ailenin parçasıdır.

2. Sınıflandırma Nasıl Yapılır?

1. “konularına göre” (ölçüt), “gruba” (grup adı), “ayrılmıştır” (ayırma işi).
2. bakımından (ya da: -na göre), gruba.
3. Örnek: Geziye öğretmenimiz de dâhil otuz bir kişi katıldı. / Pazartesi hariç her gün kütüphane açık.
4. **C.** Bu cümlede gruplara ayırma yoktur.

4. Yazım ve Noktalama Köşesi

1. “Okulumuzda 1.350 öğrenci var.”
2. “Kardeşim 2015’te doğdu.”
3. TBMM’ye (te-be-me-me’ye).
4. **C.** Ölçü birimi kısaltması küçük harfle yazılır: “12 km”.

Konu Testi

1. **B.** Kitaplar türüne göre (masal, şiir, öykü) gruplanmıştır; sayfa sayısı, kapak rengi ve basım yılı bu üç rafı belirlemez.
2. **C.** “hariç tuttuk” ifadesi heykellerin sınıflandırmanın dışında bırakıldığını bildirir; “konularına göre” ölçütü, “üç gruba” grup sayısını, “ayırdık” ayırma işini anlatır.

3 **A.** Yirmi dört öğrenciye öğretmen de katıldığı için sahnede yirmi beş kişi vardır; “dâhil” içine almayı bildirir. “hariç” olsaydı sayı yirmi dört kalırdı; “göre” ve “çeşit” sayıyı belirlemez.

4 **D.** İki grup yaprak biçimine ve yaprağın dökülüp dökülmemesine göre ayrılmıştır; boy, meyve ve gölge panodaki gruplandırmada geçmez.

5 **C.** Büyük sayılar üçlü gruplara nokta ile ayrılır: “3.200”. Doğruları: A) 1975’te, B) ikişer, D) 7. ya da 7’nci.

6 **A.** “km” kilometre diye okunur; ek okunuşa uyar: “km’lik” (kilometrelik). Doğruları: II) PTT’den (pe-te-te), III) THY’nin (te-ha-ye), IV) kg’dan (kilogramdan).

Notlarım